

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
utca 37. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Évi díj 8 korona.
Félévi díj 4 korona.
Negyedévi díj 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.****MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.**Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhásabos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Búcsúzó.*Igen tisztelt Olvasóközönség!*

Megrendült egészségi állapotom nem engedi, hogy a „Gömör-Kishont“ szerkesztését továbbra is ellássam.

A közérdek egyrészt, másrészt pedig a saját függetlenségem volt azon két irányelv, a melyet rövid hirlapírói pályámon követtem. Ezt ajánlom utódom figyelmébe is, a kinek személye és eddigi működése különben a lap helyes vezetésére teljesen kielégítő garanciát nyújt.

Midőn tehát a lap felelős szerkesztőségéről való lemondásomat bejelentem, hálás köszönetet mondok az irántam eddig tanusított jóakarátért, és utódomat is, mint erre minden tekintetben érdemes egyént az igen tisztelt olvasóközönség figyelmébe és pártfogásába ajánlom.

Ploszkó, 1904. augusztus 14.

*Dr. Terhes Sámuel.***Beköszöntő.**

Lapunk mai számával van szerencsém a nagyközönségnek becses tudomására hozni, hogy a „Gömör-Kishont“ felelős szerkesztését átvettem.

Nem most veszem fel először a tollat, azt csak tovább óhajtom forgatni, mert már 6 éve részesülök abban a szerencsében, hogy a lap buzgó munkatársai között helyt foglalhatok és szolgálom a lap érdekeit, ezzel pedig mindazt, a mi az életben, a társadalomban ahhoz hozzá fűződik, a mi szép, nemes, hasznos és értékes.

Ez volt a multban czéлом és törekvésem, ez lesz a jövőben is fokozottabb mértékben. Teszem pedig azon biztos tudatban, hogy ezzel is csak jó ügyet fogok szolgálni, a sok között

TÁRCZA.**Hozzá. . .**

Angyalra volt nagy szüksége az égnek;
Vigasztalan lelkem volt megváltó ára.
Koromsötét éj lett földi bolyongásom;
Nem lesz többé itt lent fényes napsugára.
Csak egy lélek szállt az égbe s üres a föld nékem;
Megtört szemed fátyolfénye kísérő emlékem.
Ugy szeretve, mint Te voltál, nem lesz többé senki;
Mivé lettem: olyan árva nem volt soha senki.
Egy ezredév tünt idelent el Véled a sírba.
Csak engemet hagytál árván, megtört szívvel sírva.
Fent új ezerek kezdődnek; ott élünk örökre —
Egyesülünk és csak addig ment a szívem tönkre.
Szenvedés volt földi élted — elalvás halálad.
Hálás, hű szived köszönöm; légyen enyhe álmod!
Majd egykor megbolygatom, követelek megtérve . . .
Aztán síri nyugalom — a melynek nincs vége.

Karold át Anyádat . . .

Ugy várd ősz Atyádat!

Álom, álom, édes álom

Repits Hozzá lenge szárnyon

Míg majd — mint epedve várom:

Eljő megváltó halálom.

(Lucsivna-fürdő, 1904. július 22.)

Margóka.Idegenből: **KOLBENHEYER ZOLTÁN.**

Margóka egy aranyos kis baba, hosszú, vállára omló szőke hajjal, mely ide-oda libeg, ha fejcsékjét pajkosan rázogattja; szelíd, mosolygó kék szemekkel; rózsás, mindig csacsogó ajkakkal, melyek oly szépen tudnak kérni, haragudni, ha a kívánság nem teljesül — sírni.

különösen a közügyet, a vármegyénk és városunk jól felfogott érdekeit. Ha magánérdek jöndulatú, tárgyilagos elbírálása szükségesnek mutatkoznék, nem zárkozom el a velük való foglalkozástól, különösen akkor, ha azok összefüggnek a közérdekkel, de megtagadom és kereken visszautasítom ezt minden oly esetben, hol egyes személyek ellen igazságtalan és méltánytalan támadás czéloztatnék.

Nem vagyok ismeretlen a közönség előtt, nem is először mutatkozom be és remélem nem fogad — mint idegent — bizonyos tartózkodással; kérelmem ez alkalommal tehát az, fogadjon szívesen, mint régi ügybarátot egész bizalommal és én ígérem, hogy nyílt őszinteséggel fogok igyekezni betölteni a lap felelős szerkesztőjének tisztét.

Oly fényes és tisztességes mult van lapunk mögött, hogy vétek lenne annak jó hírnevét még a legcsekélyebb tévedéssel is csorbítani vagy homályosítani és oly férfiak vesznek tevékeny részt annak belső életmunkájában, kiknek jel-szavuk: „mindig önzetlenul, becsülettel és tisztességgel dolgozni a közjó érdekében.

Ez adta meg nekem is a kedvet és erőt ahhoz, hogy a felelős szerkesztő tisztét elvállaljam és ennek a hatalmas munkaszerető gardának a tevékenysége növeli bennem csak az ambíciót arra, hogy e lapot a vidéki hirlapok magasabb színvonalára való emeléséhez s azok megtartásához és tovább fejlesztéséhez teljes erőmből hozzájáruljak.

Teljesen tudatában vagyok annak, hogy az én nevem is „scribler“ lesz, s érzem sulyát azoknak a nehéz kötelezettségeknek, melyeket a szerkesztőséggel járó felelősség reám ró, de hát az embernek sorsa a nehéz küzdelmes munka és eredménye csak ritkán az elismerés. A természet

Most is haragszik. A mama nincs itthon, látogatóba ment oda át a szomszédba, mindjárt ebéd után. Künn szakad az eső, dörög, villámlik iszonyatosan. Hiába nyílnak kerő szóra Margóka ajkai: „napocska süss ki!“ az eső csak tovább szakad, tovább villámlik. Ily időben nem esik jól a játék. Ott hagyja ő is játék-szobáját s egy piros almával kezében, — melyet még az ebédnél kapott, — átvándorol a szobák hosszu során a papához — az irodába.

A papa éppen munkában van. Ir. Gyorsan perczeg a toll kezében, egymásután írja le azokat a néma betűket, melyekkel búcsút vesz mindenkitől a kit szeretett. . . Duszgádag kereskedő volt még tegnap, ma már tönkrejutott, szegény. Pedig semmi rosszat nem tett; jó barátjait akart segíteni. Azok a jó barátok, kikert vagyonát feláldozta, — megcsalták. . . Gazdagsága oda lett. Ott hevert előtte az asztalon a sürgöny, mely tudtára adta, hogy — koldus. . . Margóka alig ösmert atyjára. Egy óra alatt megtört, megöszült. . .

Elvesztett paradicsom gyanánt tünt fel előtte — a mult: boldog családi élete, felesége, gyermeke. . . Az az édes, forrón szerető nő, ki a gondot tavolról sem ismerte, most tanulja majd a nyomort, nélkülözést — szegényt megösmerni. . .

Igen, a szegényt! Mert hisz a világ elítéli a szegénynyé lett gazdagot; kitaszítja magából, nem ösmeri többé. Azt, hogy ő jöszivűségből, — igaz, hogy elég könnyelműen, — egész vagyonát oda adta barátainak, ki hiszi el neki. . .? Senki. . . Kinevetik. . . azt mondják csaló. . . megvetik. . .

Vagy ha a világ meg is bocsátana neki, megbocsáthat-e ő saját magának? . . . Szegény, mit sem sejtő feleségének hogyan fogja mondani: küzdj, bajlódj már most én miattam! Nem. . . Erre ő nem képes. . .

Ez bántotta őt folyton s ez kergette a halálba. Ezért írta a búcsú levelet, melyben mindent elmond drága feleségének s bocsánatát kéri, ne haragudjék rá szörnyű tettéért. . . Mellette az íróasztalon a töltött pisztoly. . . Ha majd a levelet megírja, akkor azután. . .

örök törvénye szerint másképp nem is lehet, mert akkor nem volna élet csak tultengés és a munkát megkövetelő emberi szervek a lustaságban, a tespedésben senyednének el.

Nem filosofálni akarok én ez alkalommal, csak egy kissé félreléptem, midőn feltárni óhajtottam azt, a mi elhatározásomban vezetett s nem is óhajtom folytatni Röviden közreadom ma, mi volt a rúgó, mely kezembe adta a szerkesztői tollat s a melyet elveimről vezetve tisztességgel és becsülettel fogok addig forgatni, míg azzal a nagyközönség meg lesz elégedve.

Érzem azt is, hogy lesznek többen, kik üdvözölni, lesznek kik kárhoztatni és lesajnálni fognak, sőt lesznek olyanok, kik bizonyos tartózkodással fognak jövőben velem szemben viselkedni.

Megnyugtatom mindazokat és eloszlalni óhajtom a kételyeket azzal, hogy igyekezni fogok a leghelyesebb utat választani, sőt egy némely esetben a kalauzólást is szíves készséggel fogom elfogadni és kérem, hogy előre ne ítéljenek.

Most pedig munkatársaink kegyes támogatását kérve, ügyünket és személyemet a nagyközönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlva vagyok

Rimaszombat, 1904. augusztus 21.

Komáromy István,

vármegyei aljegyző, tb. főszolgabíró,
a „Gömör-Kishont“ felelős szerkesztője.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Egyszerre egy picziny kezeckét pillant meg a pisztolyon. . . Elmerülve a levél írásába, észre sem vette, hogy Margóka közelébe lopódzott.

Ijedve ragadta meg kis kezét.

— Mit akarsz? kérdi durva hangon, lesütött szemekkel. Nem nézhette azt az édes kis arcocskát, azokat a fürkésző szemecskéket.

— Ugy félek apukám. Oly nagyon villámlik és dörög, nálad akarok maradni.

— Jól van, bát maradj itt.

Sietve fogott újra a levél írásához. Később, ha befejezi, majd kivezeti a gyermeket s akkor azután. . .

— Apukám, — törli meg kis idő múlva Margóka a csendet, — mi ez?

— Egy megtöltött pisztoly

— Amilyet a Jancsinak hozott karácsonykor a Jézuska?

— Igen, olyan. De légy már csendben, hagyj írnom. Egy ideig csend is lett; de a kis szájacskó csak csacsogni kezdett újra.

— Apukám! te is a Krisztuskától kaptad? Szoktál vele lőni is?

Az apa nem felelt, csak irt. . . irt. . .

— Apa mond, ki dörög folyton oly nagyon oda-fenn?

— A jó Istenke, — gyermekem.

— Tudod, én meg akarom kérni a jó Istenkét, hogy ne dörögjön; az olyan rossz; úgy félek. Ajkai sirrasra húzódtak. Egy ideig újra elhallgatott; de nemsoká maradt csendben.

— Apukám, mikor is van a jó Istenkének a születés napja? Én ígérek neki valamit, ha nem fog tovább dörögni. Az apa nem felelt, csak irt, irt tovább elvesztett boldogságról, halálról, bocsánatról. . . Mellette ott csacsog egyetlen drága gyermeke. Ó, de nehéz, szivertépő perczek voltak ezek. . .

— Apukám, vannak-e az Istenkének is gyermekei? Jaj, de sok szépet hozhat azoknak karácsonykor a Jézuska. A Jézuskanak sok szép játéka van ugy-e? Nem

OLVASOINKHOZ. Lapunk mai számának kiadásával visszatérünk a régi időre, abba a korba, a mikor sok éven keresztül lapunk vasárnap jelent meg. Azért térünk vissza a régi szokáshoz, mert ugy a vármegei, valamint a városi gyűlések és fontosabb közérdekű tanácskozások a hét közepére kitűzött valamely napon szoktak megtörténni s ezen körülmény folytán sokszor kerültünk abba a helyzetbe, hogy az igen fontos ügyekről csak egy héttel később referálhattunk. Felkérjük tehát olvasóinkat és előfizetőinket, hogy ne vegyék rosz néven e változtatást, igyekezni fogunk, hogy a lap meg a szombat délután ozimökre postára adassék.

A király születésnapját városunkban a szokásos módon megünnepeleik ez idén is. A középületekre kitzútek a nemzeti lobogót s a rom. kath. templomban ünnepi misét tartott nagy segédlettel Széman Eudre prépost-plebanos. A misén a hivatalok vezetői és tisztviselői testületleg jelentek meg; kivonult a méntelep legenyessége is diszben a tisztekkel együtt. Ajtatosan fohaszkodtak mindnyájan a haza minden igaz lakójával együtt e napon, hogy az Isten sokáig tartsa meg a mi alkotmányosan uralkodó jó öreg királyunkat!

Nemesség adományozás. Brinzey Arthur vezérkari századosnak — Hamos Aladár dusai földbirtokos fejének és törvényes utódainak ő felsége a magyar nemességet adományozta.

Athelyezés. Szentmártoni Ónody Pál, méntelepi hadnagy a homorodi (Erdély) méntelep állomásra helyeztetett át s új állomáshelyét már szeptember 1-én el foglalta.

Hivatalvizsgálat. Dr. Mészáros István kir. ügyész f. no 17-en Nagy Róczére utazott, hol az ügyész-ségi megbízott és a járásbírósgat bünvadi ügyvitelét, valamint a járásbírósgati fogházat fogja vizsgálni. Még e hó folyamán valószínűleg rákerül a sor a rozsnói és tornaljai járásbírósgatok vizsgálatára is.

A nemzetközi tűzvédelmi kongresszuson Budapesten városunk tűzoltó-testületét Farkas Zoltán főparancsnok és lapunk szerkesztője: Komáromy István a főparancsnok helyettese képviselik.

Tízéves találkozó. Augusztus hó 14-én gyűltek össze városunkban tízéves találkozóra főgimnáziumunk azon volt növendékei, kik 1894-ben itt tettek érettségi vizsgálatot. Kevesen jöttek el, — mindössze nyolczan. — hogy egykori barátságukat megújítsák, de azok, a kik itt voltak, nem sajnálják sem az időt, sem a költséget azért, hogy ismét megjelenhettek ama forrásoknál, melyekből azt az idealizmust merítették, melylyel ráléptek az élet utaira. Kegyelettel tekintették meg a régi iskola ősi falait s jóllehet ezer édes emlék fűződött annak minden részéhez: jól esett látniok a poraiból megélemedett phónixet is, mely a mai évtől kezdve századik lesz a tanulói idealizmus kiapadhatatlan forrása. Jól esett találkozniok régi tanáraikkal, kik közül még Bodor István, Kerekes Dezső, dr. Veres Samu és Sz. Benedek Gyula működnek ugyanazon munkakörben, melyben egykor őket is oktatták. A találkozón megjelent a tíz év előtti igazgató: Fábry János is, ki nyugalomban ugyan, de azért munkássága, mint a gömörmegei múzeum szervezője, lankadást még nem ismer. Az egykori tanulóársak közül megjelentek: Dr. Glauk Pál főjegyző, Mihalik Dezső polgármester (Nagyrócz), Koós Mihály jegyző (S. Tarján) feleségével és kis fiával, dr. Feledy Jenő ügyvéd (B. Gyarmat), Gazdy Gyula m. á. v. fogalmazó (Budapest), Schein Gyula fegyvergyári mérnök (Budapest), Ujagh Zoltán kohómérnök (Ózd) és Zatykó János lelkész (Pongyelok.) Este a városkertben pompás lakoma volt, mely alkalommal a megjelent tanárokat dr. Feledy Jenő köszöntötte föl, melyre a választ Fábry János és dr. Veres

Samu adták meg, szíves szavakban szerencsét kívánva az egykori tanítványoknak a szépen megkezdett életpályához. A társas együttlét a reggeli órákig tartott — s ez alkalommal ismét elhatározták, hogy tíz év múlva ujra találkozni fognak Távolmaradásukat kimentették: Liszka Károly, Tóth Bertalan, Romhányi Gyula, dr. Völgyes Andor és Alberti Lajos, kik sürgönyileg üdvözölték az összejötteket.

Eljegyzés. Kollányi László helybeli pénzügyigazgatósági irodatiszt vasárnap, folyó hó 14-én eljegyezte Rentska János helybeli vászonkereskedő kedves leányát Karolát.

Berendelés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister Csapó József rudnai állami elemi iskolai tanítót saját kérésére a gömör- és kis-hontvármegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgálatára berendelte.

Halálozás. Szép kort elért urinó halt meg f. hó 18-án Osgyánban, kit városunkban és a vidéken is széles körökben ismertek. Özv. Malatinszky Ferenczné, szül. Zmeskál Borbala ugyanis 94 éves korában, özvegye 27-ik évében hunyt el, s f. hó 20-án temetik el a pongyeloki családi sírboltba. A család következő jelentést adta ki: „Budaméri özv. Ujházy Tivadarné szül. felsőmalatinai és rimabrézói Malatinszky Irma a saját, valamint a kiterjedt rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejthetetlen forrón szeretettel édesanyjának, valamint a jó nagynénének felsőmalatinai és rimabrézói özv. Malatinszky Ferenczné, szül. domanovecki és lestinei Zmeskál Borbala urasszonyának folyó hó 18-án délelőtt 3/4 11 órakor szép nemes életének 94-ik és özvegyiségének 27-ik évében rövid szenvedés utáni csendes elszenderülését. A megboldogultnak drága pomaradványai folyó hó 20-án, szombaton délután 3 órakor fognak az ágostai hitv. evang. egyház szertartása szerint Osgyánban történt megáldás után Pongyelokon a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.“ Áldás, béke lengjen drága porain! Osgyán, 1904 augusztus 18.“

Okirat érvénytelenítése. Lintner Géza, volt gimnabanyai állomástűnök, besztercebányai 16. honvéd gyalogezredbeli tart. hadnagy tiszt kinevezési okmánya ismeretlen módon elveszven, érvénytelennek nyilvánítottatott.

Tanítói választás. A pelsüezi Blum-féle gyógypaedagógiai intézetbe Schmiéd Berta okleveles tanítónő, Schmiéd János nagyróczói városi hivatalnok leánya választatott meg tanítónővé.

Az Andrássy-nemzettség sírboltja Krasznahorkáról írják a „P. H.“-nak, hogy az Andrássyak nemzettségi sírboltjába, melybe ez idő szerint a betléri ág temetkezik, most helyezik át néhai gróf Andrássy Aladár főkamrás, aranygyapjas vílész koporsóját, pompás fehér-márvány szarkofágba és a fölé arczmáskának domborművű képét. Úgyancsak ez idén helyezték át Andrássy Manó vas-gróf koporsóját is, hasonló márvány szarkofágba, melyet csupán a gróf kedvenc bányász-jelvénye díszít. A nemrég készült szikla sírbolt harmadik lakója gróf Andrássy Leopold lett, kit egy hónappal ezelőtt hoztak át a betléri park remek fenyveserdejéből, hova az 1824. évben elhunyt grótot saját utolsó rendelkezése szerint temették. Gróf Andrássy Leopold Gömörben áldott jó szívről volt ismeretes s mint ilyen, bőkezű pártfogója volt Déryné társulatának is, mely akkor a magyar színeszet uttörője volt. Leopold gróf maradványai egy pompás vörösmárványkoporsóban nyugszanak, a hagyományos bányász-jelvényvel. A sírbolt öszszel egy történeti nevezetességű lakóval gazdagodik, a ki nem lesz más, mint Jókai „Lőcsei fehér asszony“ című regényének egy alakja, Serédy Zsófia grótnő, báró Andrássy István kuruczgenerális neje, aki arról nevezetes, hogy holtteste természetesen módon mumifikálódott s ebben a csodás állapotban van már két évszázad óta. A környékbeli rom. kath. papság a ritka vallásos asszony emlékére, ki a hitvesi hűség mintaképe volt, minden év kisasszony-napján bucsut tart és ez alkalommal messze vidékről zarándokolnak a bucsusok a várkapolnában már mintegy 30 év óta közszemlére kitett holttesthez, mely egy pompás üvegfedelű aranyozott koporsóban van elhelyezve. Minthogy a sokszor igen jökevdű bucsunép s nyári szünidőben a turisták a krasznahorkai várban különféle

Mintha éles tőr hatott volna szívébe, olyanok voltak a gyermek szavai. Deréknek lenni! Derék dolog lenne az, ha főbe durrantva magát, itt hagyná egyedül feleségét, gyermekét nyomorban . . . szenvedésben? . . . Nem felelt semmit.

— No megmondtd már neki? kérdezte rövid idő múlva a kis lány. Mond meg hát! Hallod mily nagyon dörög; s öszze kulcsolva kis kezét, imádkozni kezdett. Rendes esteli imáját mondta, a mely épen eszébe jutott.

„Fáradt vagyok, nyugodni térek. Szemeimet elnyomja az álom. Atyám! Te őrizd és adj új erőt Ki uralkodsz e széles világon.“ stb.

Atyám! Atya! E szó ragadta meg a férfi lelkét. Hiszen atya vagy te, ennek a gyermeknek az atya, mely félelmében, — benned bizva, — kebledre furakodik, mely töled oltalmat, segélyt vár. Te pedig gyáva módra itt akarod őt hagyni egyedül. Nem lesz többé, ki neki oltalmat adjon, ki őrizze léptei nyomát . . . nem lesz többé atya . . . mi lesz belőle. Mit törődöl te az egész világgal ne bántson téged e rút rágalom, törődj te csak a tréddel, törődj ő vele. Fogj új erővel a munkához, az Isten segíteni fog.

De mégis, nem volna jobb meghalni, mint látni, hogy nő fel e szegény gyermek szegénységben, nyomorban? . . .

Ujra a toll után nyult. — Csak a mama volna itthon — kezdte ujra hosszú szünet után Margóka; — ugye akkor te sem félnél apukám?

— Bizony nem, — felelt sohajtva az atya. Dehogyan félné, ha itt állna oldala mellett az az édes jó feleség s egy szót, egy bátorító szót sügna a fülébe: „velem osztottad meg az édes kenyeret, veled osztom meg most a keserűt; ne félj; ne csüggedj! Ó dehogyan félné, dehogyan csüggedne . . .

Ujra egy iszovoyatos dördülés. A kertben, a ház

megjegyzéseket írtak a mumiára, azt határozta a grófi család, hogy ez év őszétől fogva az állandóan zárt nemzetsségi sírboltba helyezik át a mumiát, mely eddig történeti nevezetessége volt Rozsnyó vidékének.“ — Rozsnyóról pedig ugyancsak a „P. H.“-nak írják a következőket: „Gróf Andrássy Dénes, jelenleg Münchenben eltemetett néhai felesége, Franciska grófné részére 700000 korona költséggel pompás mauzoleumot épített a Hárskut felé vezető állami közút baloldalán, a Fenyves erdő alatt elterülő szép fekvésű szántóföldekből kihajított térségen, a melyet diszes kovácsolt vaskerítés vesz körül. A mauzoleum egy faragott termésköböl épülő 24 méter magas, kupolával ellátott remekmű épület, belsejében haloványárga és sötétes rózsaszínű márványból faragott Mater Dolorosával, 12, angyalokat ábrázoló szoborral s a bejáratnál két hatalmas és szobrászmunkákkal bőven ellátott szarkofággal. Az építésre előirányzott öszszeg 550 ezer korona, melyhez a terület vételára s egyéb költségek fejében vagy 200 ezer korona költség járul. A monumentális épület jelen év október hó 25-ig már teljesen elkészült, mert október hó 26-án hozzák Krasznahorkára nagy gýáspompával, külön vonaton Franciska grófné holttestét. Fentartására, valamint őrzésére külön alapítványt tesz az államnál gróf Andrássy. A mauzoleumot egy Frik nevű müncheni építész építi saját embereivel s a kőanyagot az esztergommegei kőbányák szolgáltatják.“

Eljegyzés. Ludányi József helybeli csendőrségi őrmester eljegyezte Szporny Mihály ajnácskői kőrörvos kedves leányát Irént.

Szaktanfolyam befejezése. A mezőgazdasági néptanítói tanfolyam, mely a helybeli földmives iskolánál négy hét tartamára rendeztetett, e hó 9-én igen szép eredménnyel megtartott zárvizsgálattal, melyen a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium megbízásából Druisner György kir. tanfelügyelő is megjelent, véget ért.

Bányászok kirándulása. Az orsz. magyar bányászati és kohászati egyesület salgottarjáni osztálya augusztus 7., 8- és 9-ik napjain Dobsinára, onnan pedig a sztraczenai vasolvasztóhoz és a jégbarlanghoz, majd a pohorellai vasgyárhoz és végül Zólyom-Brézóra rándult ki.

Az adófelszólamlási bizottság a vármegye-házán már a mult hét óta tartja naponta üléseit s az ügyeket — ugy halljuk — méltányosan és a nehéz vizszonyok kellő mérlegelésével intézik el. A pénzügyigazgatóság képviselőjében Marton Imre titkár van jelen a tárgyalásokon.

Gondnoki kinevezés. A miskolci ügyvédi kamara néhai Guthlon Marton dr. ügyvédi irodájának gondnokául Stropf Ignác dr. rozsnói ügyvédet nevezte ki s bizta meg.

Jótekönyvcélú hangverseny Csizben. A csizi fürdő-közönség köréből alakult rendező-bizottság f. hó 14-én este 1/2 8 órakor az ózdi vasgyári dalárda és zenekara szíves közreműködésével táncvígvalommal egybekötött nagy hangversenyt tartott, melyen a fürdő vendéglő nagy terme zsufolásig megtelt s nem csak a csizi fürdő-vendégekkel, hanem a gömör- és borsodmegei kiránduló közönséggel. A hangverseny kitűnően sikerült s különösen a jeles ózdi dalárda és zenekar arattak fénys babért remekül előadott ének- és zeneszámaival, a teljes zenekaruk részt vett a hangversenyen s impozáns volt, mikor a zenekarral együtt a dalárda előadta a B. Nagy Józseftől a „Honvéd indulót.“ Minden ének- és zeneszám többször meg kellett újrázni. A vendég-dalárdát és zenekart megérkezésekor a fürdő közönsége várta a fötéren, élükön a rendező-bizottság és a fürdő igazgatója, impozáns volt bevonulásuk, öszszesen 60 tagból állt az ének- és zenekar, a dalárok jöttek elől kettős sorokban, vezetve a karnagy által feketé dísz-magyarban s utánuk a zenészek a katona zenekarokhoz hasonló egyenruhában. Nagy ovációval fogadták, a fürdői zenekar üdvözölte őket mikor már távolról meglátták, s mikor a fürdő elé értek, a zene elhallgatott s a fürdő-közönség nevében Csizsér Kálmán üdvözölte őket lelkes szavakkal s az egyesereglett fürdő-közönség éljenzésével. Az előadások kitűnő sikereért a fő érdem a dalárda kitűnő betanításaért Hanuszik Antal karnagyot és a zenekar remek vezényleteért Schuch Ferenc karnagyot illeti a legna-

előtt szilánkokra hasgatva dőlt öszsze a topolya. Margóka pityeregve kezdett ujra imádkozni:

„Jó Istenke e reggelen
Áldd meg drága szülőimet.
Add jó gyermekük lehessenek,
Tedd boldoggá életüket.“

— Es már most ne dörögj Istenke! — tette hozzá az ima végén. Azután fejcséjkéjét apja keblére hajtva, elcsendesedett.

Gondolataiba mélyen elmerülve tilt a férfi — gyermekét átölelve, az asztal előtt. „Add jó gyermekük lehessenek“ . . . Kell e még más is a boldogsághoz? Szeret-e? szülők, engedelmes jó gyermek, elég volna-e ez? Boldogság lenne már ez? . . .

Es szívében valami azt mondta: igen, az a boldogság! . . .

Hát a világ? a szegénység? a nyomor? Tudnál te mindennek daczára boldog lenni?

Az a gyöngé hang szívében ujra csak megszólalt. „Igen; tudnál . . . tudnál . . .“

Margóka eközben — a meghámozott almát még mindig kezében tartva, — elaludt. Feje ott nyugodott a férfi széles mellén, ki nem mozdulhatott meg a nélkül, hogy őt fel ne költse. Ezt pedig nem akarta megtenni, nem írhatta tehát a levelet sem tovább. Csak nézte, nézte azt a kedves gyermek arcot.

Egy hosszú nehéz óra telt így el. A vihar elvonnult, kisütött a nap, hazatért a szomszédokból a mama is.

Amint az ajtóban mosolygó arcczal megjelent, a férj lányára mutatva, újat ajkára téve, szóltanul nyujtotta át neki a sürgőnyt s a levelet. A mosolygó arc lehelet egyszerre. Kérdőleg nézett a férfira. Különösen fény ragyogott annak a szemében; ajkai folyton Margóka szöke haját s homlokát csókolták . . .

Az aranyos asszony egyszerre megértett mindent. Mosolygott ujra s kezeivel végig-végig simogatta ő is leánykája aranyos fűrtjeit . . .

Boldogan, bátran nezték az új, a nehéz élet elébe.

tudod te, hol lakik a gólya? Én kérdeztem már a mamától, de ő nem tudja. Ahogy engem elhozott, elszállt nagyon messzire. Szeretném egyszer látni. Jancsi azt mondja, hogy ő már látott gólyát, de nem tudja, engem is az hozott-e el?

Végre meg akarta már a kezében szorongatott almát kóstolni. Eszébe jutott azonban, hogy a mama megtiltotta a hámozatlan almát megenni.

— Apuka, hámozd meg kérlek az almámat, — szölt és kezét apja vállára téve, megakasztotta a levél-írásban.

Haragosan fordult az hátra s meg akarta szidni a kis haszontalan zavarót, de amint a kérő, szelid szemcskéket megpillantotta, egyszerre elfelejtett mindent. Nem, azoknak nem lehet ellentálni. Elővette zsebkését s el kezdte az almát hámozgatni.

— Miért is van az almának héja? Mért teremti az Istenke héjjal, ha úgy sem szabad megenni. Minek van hát akkor rajta? Tán hogy meg ne fagyjon?

— Persze hogy azért, — felelt az apa, a meghámozott almát visszaadva.

Nagy mohón akart Margóka beléharapni, de eszébe jutott valami. Hirtelen oda tartotta az apja szája elé, s aztán behizelgő, kedves hangon kezdte vele kínálni.

— No apuczi, nem eszel belőle?

Szórakozottan, közönnnyel hallgatta eddig leánykáját az atya . . . de most már nem bírta tovább, ez a hang a szívéig hatolt. Magához vonta, térdeire vette, úgy ölelte, úgy csokolta . . . Könyvei végig peregetek jószágos, nemes, gondtól feidült arczaba . . .

Margóka azt hitte, a dörgéstől, villámlástól ijedt meg, ő is sírni kezdett.

Ah, igazán borzasztó. Te is ígérj az Istenkének valamit, hogy már csak ne dörögjön.

— Vajjon mit ígérjek neki, — aranyos kislányom.

Margókanak csak az jutott hirtelen eszébe, amit ő szokott ígérni szülőinek, ha rossz volt s ha javulást ígér.

— Hát ígérd meg neki, hogy ezentúl jó és derék leszel!

gyobb dícséret. A hangversenyen közreműködtek még Mosonyi Gizella egy kedvesen előadott monológgal az „Asszony szeretnék lenni” sokat tapsolták. Dr. Szász Albert egy igen humoros felolvasással és Csizsér Kálmán, a Népszínház volt tagja, egy remek magánjelenettel s a közönség szűnni nem akaró tapsaira még elszavalta Kiss József „Gedővár asszonya” balladáját igazi művészettel. A hangverseny után táncz volt reggel 6 óráig, a jótékonyezél iránti érdeklődésből felülköttek: Molnár József 6 kor., Horváth József 2 kor., Pazár Andor 4 kor., Beke Kálmán 1 kor., Pazár László 2 kor., Csiki Lajos 2 kor., Kozma László 4 korona. Összesen 21 kor. Rég volt a fürdő-közönségnek ilyen igazi műveltségben része, köszönet érte a derék dalároknak, kik a jótékonyezélra így 150 koronát juttattak.

Vármegyénk főispánja, Hámos László f. hó 19-én városunkba érkezett, s a hivatalos ügykezelés menetét megvizsgálta.

Birtok eladás. Ugy halljuk, hogy a sajó-gömöri Szentiványi-féle szép nagy birtokot 700,000 koronáért ottani birtokos gazdák megvásárolták.

Arató ünnep. Az ünnetlen szeretet és ragaszkodás szép megnyilatkozását láttuk folyó hó 7-én, midőn a Kurucz-pusztai aratók díszmenete, zeneszó és népdalok éneklése közt megjelent a rimaszombati m. kir. földműves iskola irodája előtt, hogy halát adjon az ég Urának a szokottnál bár kisebb, de azért jó közepes termes szerencsés betakarításáért és átadja halájának és megelégedésének szimbolusát, a buzakalászkoból összeállított koronákat, az iskola igazgatójának és tisztviselőinek, az arató gazda beszéde kíséretében, melyet terjedelmes volta miatt, — bár helyét megállaná, — nem közölhetünk. Annyit azonban mondhatunk, hogy az egész, a naiv szeretet szálaival volt átszőve s ugyanily csattanóval, illetve ezen szívből fakadó fohászszal ellátva: „Mentésünkre nekünk és szegény hazánknak, adjál Isten kérünk ily munkaadókát!” — Midőn ezután a sokáig tartó éljenzés megszünt, Fekete Pál, az intézet igazgatója, az iskola és a tisztikar nevében egy talpraesett beszéddel a jelenlevők figyelmét megköszönte s további kitartó munkára buzdította s egyben szükségesnek látta kiemelni, hogy a szorgalmas földművelő emberről nem a külföld az, a mely a mindennapi kenyerét biztosítja, hanem az édes haza földje, a melyet már az ősek porladó esontjainak és a számtalanszor vértől áztatott honi föld göröngyeinek tisztelétéért sem volna szabad a bizonytalan külföldről, a mely sok esetben a boldogulás és a jólét helyett betegséget és halált ad esérébe, elhagyni, majd pedig, hogy a most véres verejtékkel szerzett összeget ne cifrázkodásra, hanem anyagi helyzetük javítására használják fel. — A beszédet tetszésnyilvánítás és éjfélig tartó kedélyes mulatság követte, a mely alatt a résztvevők, munkásokhoz ritkaság számba menő magaviseletet tanusítottak; éjfélikor pedig megelégedetten és a legilledelemesebben távoztak. — Távoztak! de kár, hogy csak egy pár az olyan gazdaság, a hol az ilyen távozásokat ismerik; legtöbbje talán garaszkodásból vagy kicsinyeskedésből fosztja meg a földet, az arra rászolgáló földművelőket pedig nagyfontosságú, hisz a költő is mondja: „Nemzeti tény a cél. Hogy elerd, forrj egybe magyar nép.”

Jótékonyezélú műkedvelő előadás. A tamásfalvi Petőfi-egylet múlt vasárnapi műkedvelő előadása olyan szép sikerű volt, hogy az akkor előadott népszínművet; „A cigány”-t f. hó 21-én vasárnap leszállított árak mellett újra előadják. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét az előadásra.

A vármegyei székház építkezési munkálatai egy részének végleges átadása f. hó 18—19-ikén történt, mikor is az építési vállalkozó; Mandel, Hoffmann és Quittner-cég képviseletében Pollácsék Oszkár mérnök megjelent s az államépítészeti hivatalban az átvételről két napi tárgyalás után a jegyzőkönyvet felvették.

Gyárvizsgálat. A miskolci iparfelügyelő; Lányi J. f. hó 17-én megvizsgálta dr. Szabó Károly városi tisztii orvossal együtt a helybeli konzervgyárat és a múlt évi termelésre és forgalomra vonatkozó adatokat feljegyezte, hogy a gyár működéséről a miniszteriumhoz jelentést tegyen.

Inséges burgonyavásárlás. Lakner László, gazdasági egyesületi titkár, a vármegye és a gazdasági egyesület megbízásából Nyitrávármegyében 50 wagon burgonyát vásárolt részint az inségesek részére táplálékkul, részint pedig vetőmagul leendő felhasználás céljából. Ha ezen burgonya mennyiség nem is fogja a szükségletet fedezni, a mit ugyan ma még megállapítani nem lehet, mindenesetre csak megnyugvasul szolgál, hogy a szűkölködő vidékek nem maradnak téhre a nélkül.

A róm. kath. paplak építése néhány nap óta szünetel. A régi tetőzet teljesen lebontatott s már az alványok is készen vannak az építkezéshez, melyet időközben a hatóság beszüntetett. Ugy halljuk, hogy e napokban a ministeriumi szakértő, Baumgarten E. mérnök is itt járt a munkálatok megtekintése végett.

Családi műestély. Rendkívül érdekes és kedves meghívót kaptunk Tornallyáról. Litkey György ottani ev. ref. tanító, kit a jó Isten 11 gyermekkel áldott meg, tart és rendez folyó hó 21-én a „Fehér ló” szálloda helyiségében egy műestélyt; s tartja és rendezi ezt — mint már máskor is tevő, — saját családi erejéből, a mennyiben a program minden egyes számát az apa és gyermekei: Eta, Józsi, Gyuri, Mileci, Peti, Laci, Boriska, Jancsi, Teresi és Pali töltik ki. A kiváló zenei tehetségű gyermekek szereplése bizonyára nagyban ki fogja elégteleni a közönség várakozását, s remélni lehet, hogy a jótékonyezélra rendezendő műestély a közönség kiterjedt érdeklődése által anyagi siker szempontjából is kiválóan sikerülni fog. Az élvezetesnek ígérkező műsor a következő: 1. Gózhajón. Lindblad Frigyesről, éneklé a családi kar. — 2. Egy baleset (páros jelenet). Irta Gabányi, előadják Eta és Józsi. — 3. Okarinán magyar népdalok játszanak idb. és ifj. Litkey György és Józsi. — 4. Esti dal (kettős) Möhring Nándortól, éneklék Eta és Mileci. — 5. Tréfás dalok, éneklék Peter, Laci, Boriska, Jancsi, Teresi és Palika. — 6. A banya szerencsétlenség. Irta Gabányi. Előadja Gyuri. — 7. Czimbálon magyar népdalokat játszik Laci. — 8. Katona-temetés, Bellmanntól, éneklé a családi kar.

Tűzvész. A beérkező hírek szerint a vármegye területén a tüzesetek száma csak szaporodik. Majd egyik,

majd másik faluból kapunk szomorú hírt, hogy ennyi ház és melléképület, valamint a betakarított termény és takarmány lett a lángok martaléka, sőt már emberélet is esett áldozatul. — Folyó hó 7-én a rozsnói járásban fekvő Oláh-Patak község égett porrá. Leégett az egész falu és a lakosok nagy nyomornak néznek előbe. 12-én a garami járás főszolgabírájának távirati jelentése érkezett az alispáni hivatalhoz, mely szerint Pohorella nagyközségben a reggeli órákban 31 ház összes melléképületeivel, minden takarmánnyal lett a lángok martaléka. Beégett egy gyermek, több szarvasmarha, sertés. A nyomor mindkét községben nagy. A járásbeli szolgabírák jelentésére alispánunk azonnal intézkedett és a nyomor enyhítésére és a tűzkárosultak élelmezésére Oláh-Patak község részére 1000 koronát, Pohorella község részére pedig 500 koronát utalványozott a megyei inség alpból. — A vett értesítések szerint kisebb-nagyobb tüzek voltak még Velkenye, Harmacz, Alsó-Szuha, Szikálnok, Lőkősháza, S-Gömör községben. folyó hó 16-án pedig Fáy István és Dráskóczy László serkei földbirtokosok erdejében dühöngött nagyobb tűz, mely a szépen virágzó és sok költséggel beállított szomszédos szőlőtelepeket is veszélyeztetett.

Gyógyszertár vizsgálat. Dr. Meskó Miklós vármegyei tisztii főorvos a multkorai ratkói és balogi gyógyszertári vizsgálat után most f. hó 18-án a pelsüci patikát vizsgálta meg s ott mindent rendben talált.

Az állami gyermekmenhely építése rohamosan halad előre. Az építés folyamatában ma nevezetes mozzanat történt, amennyiben az impozáns emeletes épületnél ma elértek a falmagasságot s a szemlére jó benyomást tesz a nagy emeletes nemzeti lobogókkal feldíszített főépület. A falak felhúzása gyorsan történt. Pitta építész nagy apparátussal, kellő munkaerővel és személyes ellenőrzéssel vezeti az építkezést.

Kokován az ottani fiatalság folyó hó 21-én jótékonyezélú nyári mulatságot rendez a regényes „Stránya” nevű hegyoldalon.

Jótékonyezélú előadás Tamásfalván. A tamásfalvi „Petőfi-egylet” folyó hó 14-én kitűnően sikerült műkedvelői előadást rendezett. Zsufolásig megtelt a tágas udvar a községből és városunkból odasereglett nagyszámu közönséggel, mely mindvégig nagy gyönyörűséggel és élvezettel hallgatta Szigligeti régi jó népszínművének: „A cigány”-nak minden ízében jó, sőt várakozáson felüli előadását. A közreműködő szereplők mindenike megérdemli a dícséretet és elismerést, valamennyi jól tudta szerepét, előadásuk tiszta, értelmes, megjelenésük bátor volt. A női szereplőket elhalmozták virágcsokorokkal s volt olyan is közöttük, a kit valóságos elárasztottak bokréttakkal. A rendezés is ügyes volt. Hogy a szereplők közül, — kikerül valamennyiről csak dícsérettel szólhatunk — mégis kiemelünk néhányat, ez azért történik, mert például az Andrik testvérek: András (Zsigi cigány) és Mariska (Rózi) szerepüket bámulatos ügyességgel, sok rutinnal és meleg érzéssel játszották. Lehetetlen őket külön ki nem emelni szép és nagy tetszést aratót játékuért. Pavella Mariska a Rebeka, Karhut Zsuzsika az Évi, Czakov János a Várszegi szerepében élvezetes alakítást nyújtottak, s rászolgáltak a nyílt színen is többször felhangzott tapsviharra. Nagy András (Kurt), P. Habán Pál (Gyuri), Pavella Pál (Márton), Rövid Andrásal együtt szintén sokban hozzájárultak az est sikeréhez. Az előadás kissé későn: fél 12 órakor ért véget, s azután reggelig tartó kedélyes táncmulatság fejezte be az estélyt, mely a nagy erkölcsi siker mellett a felépítendő nyári szinkör javára szépen jövedelmezett.

Műkedvelői előadás Várgedén. Várgedén gönczi Zolnay Irén és Margit budapesti urhölgyek vendé-felvételevel folyó hó 21-én a szegény iskolás gyermekek felségelyezésére jótékonyezélú műkedvelői előadást rendeznek. Színre kerül: „A titok.”

Tűz Kokován. Alig pár napja, hogy az ottani földbirtokos Knöpfler K. erdeje már harmadszor kigyulladt, ugy, hogy eddig mintegy 30,000 korona értékű fája pusztult el, folyó hó 17-én ismét az a hír terjedt el, hogy a zlatnói üveggyárban 1000 zsúp szalma égett el, mely iszonyu lángokban csapott fel, hogy az üveggyár is le nem égett, az ügyes munkásoknak volt köszönhető, a kik fáradságtalanul oltották a borzalmasan lángoló szalma tömeget. A tüzet sikerült nagynehezen eloltani.

Agyonlőtte a fiát. Darnyán szörnyű eset történt folyó hó 13-án este. A hetivásárról kissé ittasan hazatért Jénei Vilmos, ki atyjával Jénei Dénessel egy portán lakott, de régóta ellenséges viszonyban volt vele, megtámadta tejszével, mire a 70 éves öreg ember kétszer rálőtt a fiára, ki összerogyott és rövid idő alatt meghalt. A kötekedő „falu és a vidék réme” már nagy lármával jött haza és a bezárkózott öreget hangosan fenyegette a „leszámolással” s a fejszével összevagdalta és betörte az atya lakásába vezető — kulccsal zárt — ajtó. Nekirohant a fejszével atyjának, ki hirtelen lekapta fegyverét a falról és lökt; az erőteljes, 40 éves ember megingott, azonban mégis atya felé tovább lépett, mire ez egészen közélről még egyszer lött rá. Ekkor is volt még annyi ereje az embernek, hogy neki esett atyjának, birkózni kezdtek s a 70 éves öreg Jénei kilökte a házból a fiut, mire az összeesett és meghalt. 4 gyermeke és özvegye gyászolja a meghalt embert, kinek szerencsétlen végzete csak azért kelt részvétet, mert máskülönb Darnyán és a szomszédos falukban nem szerették őt. A törvénytörés benczolás folyó hó 15-én ment végbe Feledy Ferencz rimaszécsi kir. aljárásbíró és dr. Mészáros István kir. ügyész jelenlétében. A benczoló orvosok a hullában 28 — két lövésből származó — nagy göbcsot találtak, melyek átfúrták a szívet, májat és más szerveket.

Rendezik az utcákat. Örömmel konstatáljuk, hogy városunk vezetői nem zárkóznak el az elől a mi szép, a mi a modern követelményeknek megfelel és praktikus. Már előzőleg faültetéseket eszközöltek egy-két utcában, a mely örvendetesen növekedik. Most pedig a kövezéshez láttak hozzá alaposan. Jelenleg a Szentpétery-utcában folyik a munka serényen s reméljük, hogy a közel jövőben fokozatosan az összes utcák rendezés alá kerülnek. György Lajos, a város fiatal szorgalmas mérnöke, értesülésünk szerint már az összes terveket kidolgozta és a munkálatok vezetése és felügyelete alatt rohamosan haladnak.

Elítélt tolvaj. A legutóbbi vásár alkalmával Majoros J. levélhordó házába bement Weinrik Anna csavargónó s 200 koronát lopott. Megcsípték és jól helyben hagyták a hölgyet, ki felügyelet alatt vánszorgott a börtönbe s utána bandukolt társa, Péter János hárfás is, ki a tolvajnövel együtt élt s míg az lopott, ez a gyermekét őrizte az utcán. Bekísérték mindkettőt a fogházba, itt a legvakmerőbben tagadtak mindent, még azt is, hogy ők egymást ismernek. A bíróság f. hó 17-én tartott tárgyaláson az asszonyt három hónapra, a férfit egy hónapra ítélte.

Vizbefult. Főző Józsefné Dolák Zsuzsanna 30 éves dulházai beteges asszony folyó hó 13-án délelőtt hazulról elment, s estefelől a kis — most ugyancsak kevés vizű Balogban arcezal a vízben fekvő — megfulva találtak. Az esetet bejelentették a bíróságnak, mely hivatva van kideríteni, nem valami büntény áldozata volt-e az asszony. A hullát folyó hó 14-én fel is boncolták.

Básti virtuskodás. Ó-Báston f. hó 14-ikén este Mede Ferencz, Tóth Károly és Tóth István berontottak Mede Pálhoz, kire valami csekélységért már régóta haragszanak. Rövid szóváltás után a három vítez botokkal és bicskával neki támadt Mede Pálnak, összeviszta a verték és több helyen megszurkálták. A sulyosan sérültet beszállították másnap a kórházba, hol gondos ápolás alatt van; az esetet bejelentették a bírósághoz, mely a nyomozást elrendelte.

Sztrájk. Bár csak kisebb méretben történt, de mégis különös és bosszantó, mikor minden komolyabb ok nélkül a munkások ott hagyják a munkaadót, ki őket rendszeren, pontosan és jól fizeti. Ugy halljuk, hogy egyik helybeli derék építészünket folyó hó 16-án egyszerre 13 alkalmazottja hagyta el. Az volna az ilyen eljárással szemben a teendő, hogy az építészek egyértelműen megállapodnának, s az állásukat elhagyott embereket nem fogadnák fel.

Költözködés. A helybeli főgimnázium új épületébe már beköltöznek. A természetrajzi, fizikai szertár, könyvtár már jórészt át van szállítva a gyönyörű, modern új épületbe, melynek párját alig találjuk a tisztán belüli kerületben. Loysch Ödön igazgató már megérkezett s átvette hivatalát Bodor István tanártól, ki eddig a teendőket teljes buzgalommal látta el s az építkezést is gondosan ellenőrizte. Az új iskola épület berendezése modern lesz s különösen a fizikai és természetrajzi tanterem és szertár, továbbá a rajz és tornaterem, végül a könyvtár díszére fog válni az intézetnek.

Letartóztatott végrehajtó. A várm. „Hivatalos Lap” legutóbbi számában a tornallyai főszolgabíró körözvényt ad ki állami adók elikkasztásával gyanúsított Gallo János adóvégrehajtó ellen. Letartóztatás esetén a hivatalhoz leendő kísérését kéri. A folyó hó 18-iki fővárosi lapokban már olvassuk a Hamburgból szóló táviratot, hogy ott Gallo Jánost letartóztatták és nála 440 koronát találtak.

Szerencsétlenségek a gépnél. Megirtuk lapunkban, hogy még múlt hó végén a kis 5 éves Jénei Barnabás Jénében lakó szülők egyetlen szép gyermeke a gépelésnél szerencsétlenül járt, odakapta a fogaskerék a ruháját s összevissza törte a szegény gyermek koponyáját a gép kiálló része. A kórházban gondozták egy hétig, azután a szülők hazaszállították s otthon a kis gyermek folyó hó 10-én meghalt. A bíróság megindította az eljárást s 12-én a hullát felboncolták s azután temették el Jénei. — A poszobai Kovács Dénes 7 éves kisleánya: Julia szintén ilyen póruul járt a gépelésnél. Hasztalan kergették a géptől, újra visszament s a fogaskerék odakapta, bal karját és teste több részét összevagdalta, roncsolta a gép, beszállították 10-én a kórházba, hol a nagy sérelmek következtében 14-én meghalt. A bíróság a vizsgálatot folytatja az ügyben. A szerencsétlen véget ért kis gyermek hulláját a szülők elszállították Poszobára.

Hírek a dobsinai jégbarlangból. A Dobsinán rendszeresített nyári koreszolyázási évad ez idén bevált, a mennyiben a napi 60—80 vendég közt 8—10 koreszolyázó állandóan akadt. A roppant szárazság folytán a barlang hőmérséklete is emelkedett, sőt némely ponton víztócsák is keletkeztek. A barlangot augusztus hóban a következő nagyobb külföldi csoportok látogatták meg: Gebirgs-Verein für die Sächsische Studenten Danzigból. A prágai „Előre” klub. Hazai nagyobb társaságok közül az „Aradi Turista-Egyesület” 25 tagja és a „Miskolci Demokrata Kör” 60 tagja kereste fel e napokban a jégbarlangot. Az ottani nyaraló-telep zsufolásig tele van. Nagy baj, hogy Poprad és Dobsina között a kassai postaigazgatóság beszüntette a posta járatot és így a szepesi posta Kassa—Miskolcra át jut Dobsinára, a napilapok pedig 36 órai késéssel érkeznek. A jégbarlangi telepre mozgalmas élet vár a jövőben, a mennyiben az egy óra távolságra fekvő Kóburg herceg pusztamezői vadászkastélyába augusztus végére várják Ferdinánd bolgár fejedelem udvartartásával együtt. A fejedelem Marienbadból érkezik ide, a hol az angol királyal találkoztott, a ki közeli rokona. A bolgár fejedelem gyermekei szinte Gümörbe érkeznek, de a pusztamezői kastély kicsiny volta miatt a pohorellai kastélyba szállnak.

Ragadós állapotbetegségek vármegyénkben. Lépfene: Kraskó. Veszétség: Kísrőce, Feled, Kokova, Pelsücz, Aggtelek, Horka, Tornallya, Jolsva, Nagyőrce, Rimaszombat. Ragadós száj- és körömfájás: Sörg. Rühkór: Osgyán, Ráho, Rimaszombat. Sertés-orbáncz: Pohorella, Kövecses, Mihályfalva, Sajókeszi, Rimaszombat. Sertésvész: Polonka, Liecz, Nandrás, Perlász, Ratkólehota, Süvete, Ujvárs, Alsóhangony, Bugyikfalva, Egyházabást, Feled, Felsőbalog, Gesztes, Harmacz, Jénei, Martonfala, Sajópuszpöki, Sörg, Szentsimon, Tajti, Tamási, Uzapanyt, Velkenye, Zabar, Baradna, Cserencsény, Fűrész, Hrusó, Likér, Osgyán, Orlajtörök. Rimabánya, Rimabrézó, Szilistye, Zeherje, Betlér, Borzova, Krasznahorkahosszurét, Szilicze, Alsófalva, Alsókálósa, Beje, Felsőszuha, Hanva, Harkács, Hubó, Lénártfalva, Lőkősháza, Málé, Méhi, Oldalfala, Putnok, Ragály, Rás, Runye, Zubogy, Zsór, Nagyőrce.

Az egri érs. joglyceumon a rendes beiratási határidő szeptember 1-től bezárólag szeptember 12-ig tart. Később jelentkezőknek felvételük végett külön kell folyamodniuk. Azon egyévi önkéntesek azonban, kik a tényleges katonai szolgálattól ez évi szeptember hó végével fognak szabadulni, október 1—8-ig jelentkezhetnek

fölvételre. Az alapvizsgálatok szeptember 5—15-ig fognak megtartatni. Az előadások szeptember 16-án kezdődnek. Szegénysorsú szorgalmas hallgatók a jogakadémián tandíjmentességre, a „Mensa Académica”-ban ingyenes, illetőleg kedvezményes étkezésre (ebéd vacsora) s a jogászsegélyegylet támogatására számíthatnak; ezenkívül ösztöndíjakat is nyerhetnek.

Beiratások a sárospataki jogakadémián.
A sárospataki ev. ref. főiskola jogakadémiáján a beiratások szeptember hó 1—8-ik napjain tartatnak meg; az előadásokra való jelentkezés határideje szeptember hó 8—9-ik napja; az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 10-ik napja; az előadások pedig szept. 11-én kezdődnek. Az alapvizsgálatok szeptember 5—10-ig tartatnak meg.

Nyugtázás. A tornalljai járási ált. ipartestület 1904 évi július hó 24-ik napján saját pénztára javára nyári mulatságot rendezett, a mely alkalommal felülfizettek: Kerekes Istvánné 4 kor., Szabó Béla Pelstész, Kogler János, Herczeg Imre 2—2 kor., id. Borzy András, Lakatos Margitka, Friedmann Mór, Fuchs Bertalan, Kasnyik József, Finkenstein Adolfné, Szász Albert, Saliga László, Czókoly József, Makkay Imre, Matava Dezső 1—1 kor., Balázs István 60 fillér, Heimann Lipót 50 fillér, Bing Lipót, Szalatnay Pál, Keleti Ármin, özv. Antalffy Lászlóné 40—40 fillér, D-meter Gusztáv 20 fillér. Beküldött díjból 4 kor. — Összesen 28 kor. 30 fillér.
Szent Ödön, jegyző

Hirdetmény.

Jolsva r. t. város tulajdonát képező „fürdői” „Zöldfa” és „Utolsó fillér” nevű ingatlan helyiségek 1905 évi január hó 1-től számított 3 évre Jolsván, folyó évi szeptember hó 6-án délelőtti 9 órakor a városbázán megtartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe adatnak.

Addig is a bérleti feltételek a polgármesteri hivatalnál megtudhatók.

Jolsván, 1904. évi augusztus hó 13-án.

1—2

Basilides, polgármester.

Diákok elhelyezése.

A főgimnázium szomszédságában (Fereny utca) két ur. családnál diákok az iskolai évre teljes ellátás mellett — esetleg alumnisták is — kedvező feltételek mellett felfogadhatók **Kinél?** Megtudható e lap kiadóhivatalában. — Levélbeli megkeresésre válasz küldetik. 2—2

Árverési hirdetmény.

Alulírott köz-ég előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a **zeherjei** határban levő és a közbirtokosság tulajdonát képező erdőben az idele

suska-termés

folyó év **augusztus hó 28-án** délután 3 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Az árverés Zeherje község bírájánál fog megtartatni.

Zeherje, 1904. augusztus 16-án.

Garai, körjegyző.

Patkó Ambrúzs, bíró.

Ház-eladás.

Rimaszombat egyik legfőbb forgalmi pontján: a **Fereny-utca 6 szám alatt** 515 □-al területen épült **két kőház**: négy 3 szobás lakással; továbbá: a **Kmetty-utca 11 sz. alatti** kőház, egy 3 szobás felső és egy 2 szobás pince lakással és melléképületekkel alkalmi vétel kezeltében kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Értekezhetni: **Benyó Béla**, tulajdonossal. 1—*

Egy teljesen új

Puch-féle bicikli

jutányos áron eladó. Megtekinthető **Rábely Miklós** könyv- és papírkereskedésében Rimaszombat.

Hirdetmény.

2029. sz. — A tornalljai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy az **első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat** s érdektársai végrehajtatóknak **Szabó András** végrehajtást szenvedő elleni 600 korona, 30 korona, 172 korona, 110 korona, 140 korona, 30 korona, 32 korona, 192 korona 64 fill., 3300 korona, 480 korona, 76 korona és 30 korona tőkekövetelések és járuléki iránti végrehajtási ügyében a lévártaiai 125 sz. tjkvben a 1 sor, 46/b. hrsz. alatt felvett s Szabó András nevére álló 46/b. ö. 1. számú ház, udvar és kertre az árverést 854 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904 évi október hó 13.** napján délelőtti 9 órakor Lévártaian a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tornallján, 1904. augusztus 3. napján.

Münster, kir. járásbíró.

Bérbeadási hirdetmény.

3825. sz. — Rimaszombat r. t. város tulajdonát tevő vendéglő és koresmaépületek **1905. január 1-től** kezdődő 6 évre vagyis **1910. december 31-ig** bérbeadhatnak.

Ez épületek a következők: a „**Három Rózsa**” vendéglő; a **Szechenyi-kerti fürdő és vendéglő**; a tamásfalai „**Gondúzó**” koresma; a **puszta-szabadkai kocsmá**. Külön bérbeadás tárgyat képez a „**Három Rózsa**” épület Deák Ferenc-utcai sarkán lévő s a Rózsa utcára nyíló **borbély-üzleti** helyiség, továbbá a városbáz alatti **pince**.

Bérleti ajánlatok úgy az egyes, mint az összes épületekre adhatók, valamint az egyes megjelölt épületekre vételi ajánlatok is tehetők.

Felhívatnak a bérbevenni szándékozók, hogy ez iránti zárt írásbeli ajánlataikat

folyó évi augusztus hó 25-ik napjának déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalhoz adják be, a hol egyébiránt az új részletes árverési feltételek megtekinthetők s kívánatra megszerezhetők.

Rimaszombat, 1904. augusztus hó 12-én.

Dr. Kovács, polgármester.

Kiadó bolt.

Rimaszombatban, az **Erzsébet-tér** legnagyobb forgalmu részén egy bolt — nagy kirakatablakokkal, — hozzá tartozó raktár-helyiségek és lakással **1905. év február hó 1-től** bérbe kiadó. — A feltételek iránt tudakozódni lehet: **id. Gaskó János és társa** bórkereskedésében. 1—*

Tanulóul

egy 13—14 éves fiú, — ki magyarul helyesen írni és jól olvasni tud —

Rábely Miklós könyvnyomdájában felfogadatik.

Kiadó.

Rimaszombatban a **Fereny-utczában** a gimnaziummal szemben levő új házban, 3 lakas és egy üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni: **Tóth Béla** építészszel. 1—3

Hirdetmény.

3459. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Julius Tschlner** végrehajtatónak **Scheller Adolf** és neje **Szeider Anna** végrehajtást szenvedő elleni 2000 kor. s járuléki iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60 t.-cz. 144 és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területen lévő Bakostörék községben tekvő s a bakostöréki 13. számú telekjegyzőkönyvben A 1—6. sor, 180, 976, 1216, 1217, 1218/1 és 1218/2 hrzi szám alatt foglalt Scheller Adolf és neje Szeider Anna, rét, szántó, malomház, udvar és kismalom birtokára 3970 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelték s annak megtartására határnapul **1904 évi október hó 1-ő** napjának d. e. 10 óráig Bakostörék községében, a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsárán alól is el fognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 397 háromszázkilencvenhét kor. készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkkvi hatóság 1904 évi július hó 9-én.

Velez, kir. tsvzéki albiró.

Hirdetmény.

Nagyrocze rendezett tanácsú város tulajdonát képező, a várostól 20 percz távolságban fekvő fürdő, ahhoz tartozó melléképületekkel, 5 katasztrális holdat tevő kerttel és fenyves parkokkal együtt, továbbá a piacon fekvő nagy vendéglő, alsó- és felső koresma helyiségek. Szalkai két nagy borpince, 1905. évi január hó 1-től kezdve három egymásután következő évekre a **folyó évi augusztus hó 29-én délelőtti 10 órakor** megtartandó nyilvános árverés útján a városbázánál haszonbérbe fognak adatni, az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatnak. A bérleti feltételek a városi irodában megtekinthetők.

Nagyroczen, az 1904 évi július hó 20-án tartott tanácsülésből.

Dr. Mihalik Dezső,
polgármester.

Üzlet egyesítés.

Alulírottak tisztelettel hozzuk Rimaszombat város és a vármegye nagyjérdemű közönségének szives tudomására, hogy a rég időtől fogva jó hírnévnek örvendő **Jakovetz Alajos és Csordás József-féle**

kőfaragó-műhelyt

és sírkő-raktárt,

mely eddig külön-külön vezetett, — egyesítettük és azt **mint közös üzletet: özv. Jakovetz Alajosné felügyelete alatt, egy kiváló szakember vezetésével** mellett fogjuk fenntartani.

Ajánljuk enneltozva szolgálatkészségünket úgy az építő mester urak, valamint az építő nagyközönségnek mindenféle kőfaragó- és szobrászati munkának kitógastalan és pontos elkészítésére.

Raktáron tartunk állandóan nagyobb mennyiségben különféle hazai és külföldi márvány- és gránitból készült mindenféle alakú és színű sírmeleket; készitünk sírköveket előirt rajz szerint.

Főtörekvésünk oda fog irányulni, hogy a nye rendő bizalmat kiérdemeljük és megrendelőinket úgy a kitógastalan kivitel, mint áraink mérsékelt-ségével fogva megtartsuk.

A n. é. közönség jóakaratu támogatását kérve maradtunk kiváló tisztelettel:

Rimaszombat, 1904. augusztus 15.

Özv. **Jakovetz Alajosné,**
Csordás József.

1—3

Hirdetmény.

2011. sz. A tornalljai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Király Kálmán** végrehajtatónak **Tamás Károly** határlékos végrehajtást szenvedő elleni 126 korona 14 fillér tőke és költségkövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a sántkai 61/I. sz. tjkönyvben A 1—21. sorszám alatt foglalt szántó és rétből álló ingatlanok B. 5 alatt Tamás Károly nevére álló részére az árverést 776 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904 évi október hó 12-ik** napjának délelőtti 9 órakor Sántkán, a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 170. §-a értelmében bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tornalljai kir. bíró, mint telekkönyvi hatóság 1904. évi augusztus hó 3-án.

Münster, kir. járásbíró.

Irodatulajdonosok figyelmébe!

Alkalmi vétel útján nagyobb mennyiségű, **kiválóan finom, szép fehér, fa-mentes irodai és fogalmazó papirost**, továbbá **különféle borítékokat** vásároltam, mely körülmény folytán **rendkívüli olcsó árban** árusíthatom irodai papírjaimat. — Felhívom a mélyen tisztelt irodatulajdonosok figyelmét e kedvező alkalomra és kérem szives megrendelésüket. — Mintákkal és árajánlattal szivesen szolgálom.

Ajánlom továbbá irodáknak az **OPTIMUS** sokszorosító készüléket, mely felülmul minden eddig készített sokszorosítót, rendkívül könnyű kezelhetősége, tiszta másolatai és olcsó ára miatt.

Ügyvédi nyomtatványokból nagy raktárt tartok.

Teljes tisztelettel

Ifj. RÁBELY MIKLÓS,

könyv- és papírkereskedő Rimaszombat